

[Начало](#) > ... > [Съдебни Процедури](#) > [Регламент За Цифровизацията — Уведомления От Държавите Членки](#) > Romania

Регламент за цифровизацията — уведомления от държавите членки

Съдържание,
предоставено от
Румъния

Румъния

Тази страница съдържа информация за уведомленията, извършвани от държавите членки съгласно Регламент (ЕС) 2023/2844.

Член 17, параграф 1, буква а) — Подробни данни за националните информационни портали, когато е приложимо

а) Наименование на националния информационен портал и хипервръзка към него

1. [Портал на съдилищата](#)

2. [Национална електронна преписка](#)

б) Информация за това дали до портала имат достъп само граждани и/или жители и/или юридически лица, установени на територията на Румъния, или достъпът е предоставен и на чуждестранни граждани и/или лица, които са с местоживеене извън страната, и на юридически лица, установени на територията на друга държава членка, и дали достъп до националните информационни портали имат и адвокати или представители на други държави членки

1. Това е информационен портал, до който има достъп всеки, но трябва да се отбележи, че информацията е достъпна само на румънски език.

2. Като се има предвид, че условието за достъп до портала е личният идентификационен номер, достъп до него имат само румънски граждани, както и техните представители (адвокати), при условие че представят пълномощно пред съда.

в) За каква цел може да се използва порталът

1. С цел получаване на информация за текущи дела (номер на делото, предмет на делото, страни, дати на изслушвания, етап на производството, резюмета) и данни за всички съдилища

2. С цел запознаване с електронното дело, обмен на процесуални документи и подаване на документи по конкретно дело

г) Какви методи за идентифициране на потребителите се използват

1. Няма вход за потребителите на портала.

2. Използва се двустепенна автентификация чрез личен идентификационен номер, телефонен номер и имейл адрес.

д) Какви са специалните изисквания за използване на портала, ако има такива

1. *Неприложимо*

2. *Няма*

Член 17, параграф 1, буква б) — Национално право относно видеоконферентните връзки по граждански и търговски дела

а) Информация за приложимото национално право и процедури (включително приложимите процесуални права и гаранции), уреждащи изслушванията, провеждани чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние

Вътрешното законодателство не предвижда провеждането на изслушвания чрез видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

б) Информация за това дали само съдилищата имат право да организират видеоконферентни връзки съгласно член 5 от регламента, или тази възможност съществува и за други органи. Когато други органи също могат да се позовават на член 5 като правно основание за организиране на видеоконферентна връзка, моля да посочите тези органи и приложимите процедури

Вътрешното законодателство не предвижда провеждането на производства чрез видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние. Съгласно член 212 от Гражданския процесуален кодекс [Codul de procedură civilă], „Място на съдебното заседание“, съдебното заседание се провежда по местонахождението на съда, освен ако в закона е предвидено друго.

в) Информация за това дали националното право позволява на компетентния съд или на лице да насрочи изслушване по своя инициатива

Устните показания или разпит могат да бъдат разпоредени от съда по негова собствена инициатива, но националното право не предвижда възможност такива доказателства да се събират чрез видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

г) Информация за технологията за видеоконферентна връзка, налична в Румъния, или за най-често използваната платформа/решение за видеоконферентна връзка

Налична е технологията „Персонализирани собствени информационни решения“ (персонализирани информационни решения, разработени вътрешно) / Zoom, Teams и др., интегриращи множество платформи за видеоконферентна връзка чрез конектор. За насрочването и провеждането на видеоконференция съдилищата използват информационна платформа/решение, което чрез конектор интегрира няколко специфични платформи (Zoom, Teams и др.).

д) Информация за процесуалните изисквания относно представяне от дадена страна на становище относно използването на видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние за целите на изслушването

Вътрешното законодателство не предвижда възможност за страните да представят становище относно използването на видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

е) Информация за това дали националното право предвижда записване на изслушването и, ако да, информация за съхранението и разпространението на записа

Национално право — член 231, параграфи 4—6 от Гражданския процесуален кодекс — „Записки от изслушване. Запис от изслушване“ — предвижда записване, съхранение и разпространение на аудио-, но не и на видеосъдържание.

Член 15 от Закон № 304/2022 за съдебната система предвижда възможност за аудио- или видеозапис.

Член 15

1) Изслушванията се записват от съда с видео- или аудио-технически средства.

2) По време на заседанието секретарят води протокол за протичането на производството. Страните могат да поискат бележките да бъдат прочетени и одобрени от председателстващия съдия.

3) В края на изслушването всеки от участниците в производството получава копие от бележките на секретаря по негово искане.

4) Стенограмите от устните показания, дадени по време на съдебния процес, които се записват автоматично чрез информационни технологии, ако такива технологии са внедрени от съда, се предават на страните по тяхно искане, чрез секретаря, в съответствие с вътрешните процедурни правила на съдилищата.

5) Досиетата на текущите дела се изготвят и архивират на хартиен носител.

6) Без да се засяга параграф 5, националната цифровизирана преписка се въвежда в съдилищата при условията, определени в регламента, приети със съвместна заповед на министъра на правосъдието и председателя на Върховния касационен съд [Înalta Curte de Casație și Justiție], одобрена от Висшия съдебен съвет [Consiliul Superior al Magistraturii], която дава възможност за достъп на страните, съгласно закона, до преписките по делата, за електронно подаване на процесуални документи, както и възможност за подаване на документи по преписките по същия начин.

ж) Информация за това как се гарантира поверителността на комуникацията между адвоката и клиента преди и по време на видеоконферентната връзка

Поверителна комуникация с адвоката на защитата е възможна.

з) Информация за практическите разпоредби за организиране и провеждане на изслушването, включително информация за това дали се използват технологии за преобразуване на реч в текст

Във връзка с използването на технологии за преобразуване на реч в текст Министерството на правосъдието, чрез Дирекцията за информационни технологии [Direcția Tehnologie Informației], понастоящем реализира проект за разработване на решение за транскрипция на реч в текст, което е приложимо и при разпит на свидетели в съдебни производства.

и) Информация за достъп до видеоконферентна връзка за страните и техните представители, включително за лица с увреждания

Вътрешното законодателство не предвижда достъп до видеоконферентна връзка за страните и техните представители, включително лица с увреждания.

й) Методи за идентифициране и удостоверяване на страните

В съответствие с член 219: Проверка на представителството на страните съгласно Гражданския процесуален кодекс, съдът проверява самоличността на страните и ако те са представлявани или подпомагани, проверява и пълномощното или правоспособността на лицата, които ги представляват или подпомагат. Когато страните не отговорят на призовката, съдът проверява дали процедурата по призоваване е била проведена и отлага или спира производството, или разглежда делото, когато е приложимо, в съответствие със закона.

В съответствие с член 318 „Идентифициране на свидетели“ от Гражданския процесуален кодекс, председателстващият съдия, преди да снесе показанията, изисква от свидетеля да посочи фамилията, името, професията, местоживеенето и възрастта си; дали е свързан с кръвно родство или родство по сватовство с някоя от страните и в каква степен; дали е на служба при някоя от страните. След това

председателстващият съдия уведомява свидетеля за неговото задължение да положи клетва и за значението на клетвата.

Вътрешното право не предвижда методи за идентифициране и удостоверяване на страните, когато заседанието се провежда чрез видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

к) Как страните могат да задават въпроси и да участват пълноценно по друг начин

Възможността на страните да задават въпроси е предвидена в членове 321 и 352 от Гражданския процесуален кодекс.

Националното право не предвижда възможност за страните да задават въпроси и да участват пълноценно по друг начин при използване на видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

Член 321 Изслушване на свидетели

- 1) Всеки свидетел се изслушва поотделно, като свидетелите, които все още не са изслушани, не могат да присъстват на изслушването.
- 2) Редът, по който се изслушват свидетелите, се определя от председателстващия съдия, като се вземат предвид и исканията на страните.
- 3) Свидетелят отговаря първо на въпросите на председателстващия съдия, след което, с негово съгласие, на въпросите, зададени от страната, която е предложила свидетеля, и на тези от противната страна.
- 4) След изслушването свидетелят остава в съдебната зала до приключване на разпита, освен ако съдът реши друго.
- 5) По време на изслушването на свидетеля се дава свобода да даде показания и не му се позволява да чете предварително написан отговор; със съгласието на председателстващия съдия обаче той може да се позовава на бележки само за да посочи цифри или имена.
- 6) Ако съдът счете, че въпросът, зададен от страната, не може да доведе до разрешаване на делото, че е обиден или има за цел да докаже факт, чието доказване е забранено от закона, той го отхвърля. В този случай съдът вписва в протокола от заседанието името на страната и зададения въпрос, както и мотивите за отхвърлянето му.
- 7) Ако въпросът бъде допуснат, той се записва дословно, заедно с името на страната, която го е задала, последвано от отговора на свидетеля, в показанията на свидетеля съгласно член 323, параграф 1.

Член 352 Провеждане на разпит на физически лица

- 1) Лицето, призовано лично, се разпитва от председателстващия съдия за всеки факт поотделно.
- 2) С разрешение на председателстващия съдия всеки от съдиите, прокурорът, когато участва в съдебното заседание, и противната страна могат да задават въпроси пряко на разпитвания.
- 3) Страната отговоря, но няма право да чете от предварително подготвен писмен отговор. С разрешение на председателстващия съдия обаче страната може да се позовава на бележки, само за да посочи цифри или имена.
- 4) Ако страната заяви, че за да отговори, се нуждае от преглед на някои бележки, записи или файлове, може да бъде определена нова дата за разпита.
- 5) Когато и двете страни присъстват по време на разпита, те могат да бъдат изправени една срещу друга.

л) Как страните се ползват от правото на устен преводач

Няма специален национален закон. Същите правила относно правото на устен превод, гарантирано при присъствените процедури, се прилагат и при използване на видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

м) Как се осигурява възможността за физическо разглеждане или представяне на доказателства по време на видеоконферентна връзка

Вътрешното право не предвижда възможност за физическо разглеждане или представяне на доказателства при използване на видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

н) Как се предотвратява неразрешен достъп до чувствителни данни и потоци от данни до неизвестни субекти

Хипервръзката се изпраща на съответната страна в призовката, а комуникационната система е ограничена до WAN мрежата на съдебната система.

Закон № 182 от 12 април 2002 г. за защита на класифицираната информация съдържа разпоредби относно националните стандарти за защита на класифицираната информация и разпоредби за предотвратяване на достъпа до чувствителни данни.

В глава IV от новия Наказателен кодекс се регламентират измамите, извършени чрез информационни системи и електронни средства за плащане.

Член 17, параграф 1, буква б) — Национално право относно видеоконферентните връзки по наказателноправни въпроси

а) Информация за приложимото национално право и процедури, включително приложимите процесуални права и гаранции, уреждащи изслушванията, провеждани чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние

Съответните разпоредби относно изслушването чрез видеоконферентна връзка на различни етапи от наказателното производство и относно различните категории участници (заподозрени, обвиняеми, задържани лица, осъдени лица, свидетели, защитени свидетели, уязвими свидетели, участници, свързани с различни дейности, ненавършили пълнолетие лица, ненавършили пълнолетие жертви, жертви, които са болни лица, и др.) са определени в член 106, параграф 2, член 111, параграф 6 и член 345 от Наказателно-процесуалния кодекс [Codul de procedură penală], във връзка с член 235 от Закон № 302/2004 за международното съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси, повторно обнародван.

Наказателно-процесуален кодекс

Член 106 Специални правила при изслушване

2) Задържаният може да бъде изслушан в помещенията на местата за задържане чрез видеоконферентна връзка в изключителни случаи и ако съдебният орган счита, че това не накърнява правилното провеждане на производството или правата и интересите на страните.

Член 110, параграф 3 Процедура за удължаване на досъдебното задържане по време на наказателно преследване

3) Обвиняемият може да бъде изслушан и чрез видеоконферентна връзка с негово съгласие и в присъствието на защитник по негов избор или назначен му от съда, и когато е целесъобразно, в присъствието на устен преводач в помещенията на мястото на задържане.

Член 111 Изслушване на пострадалия

б) В случай на пострадали, по отношение на които са установени специфични нужди от защита съгласно закона, съдебният орган разпорежда една или повече от следните мерки, без да се засяга правилното протичане на производството или правата и интересите на страните:

а) изслушването им се провежда в предназначени или пригодени за тази цел помещения;

б) изслушването им се провежда от или в присъствието на психолог или на друг специалист по консултиране на жертви;

в) изслушването им и всяко възможно повторно изслушване се извършват от едно и също лице, ако това е възможно и ако съдебният орган прецени, че това не засяга правилното протичане на производството или правата и интересите на страните;

г) изслушването им чрез видеоконферентна връзка или друго техническо средство за комуникация се провежда на мястото, където се ползват от мярката за закрила за временно настаняване.

7) Изслушването и, когато е приложимо, повторното изслушване от органите на наказателното разследване — на пострадалите, които са жертви на престъпленията, предвидени в членове 197, 199, 209—216¹, 218, 218¹, 219, 219¹, 221, 222, 223 и 374 от Наказателния кодекс [Codul penal], както и в други случаи, в които поради обстоятелствата, при които е извършено деянието, това се смята за необходимо — се извършва само от лице от същия пол като пострадалия. Ако това не е възможно, без да се засяга правилното протичане на производството или правата и интересите на страните, изслушването на такива пострадали и, когато е уместно, тяхното повторно изслушване, може да се проведе от лице, което не е от същия пол като пострадалия, със съгласието на адвоката и на психолог или друг специалист по консултиране на жертвите.

8) Ако пострадалият е ненавършило пълнолетие лице, изслушването му трябва да бъде записано с аудио-визуални технически средства във всички случаи. Когато видеозаписът не е възможен, записът се прави чрез звукови технически средства във всички случаи.

8¹) Изслушването на пострадал, който е на възраст под 14 години, се провежда в присъствието на един от родителите, настойник или лицето, на което е поверено възпитанието и образованието на детето, или представител на институцията, на която е поверено възпитанието и образованието на детето, както и в присъствието на психолог, избран от съдебния орган. Психологът предоставя експертни съвети на ненавършилото пълнолетие лице по време на съдебното производство.

8²) Ако лицата, посочени в параграф 8¹, не могат да присъстват или имат статут на заподозрени, обвиняеми, пострадали, граждански ищци, граждански ответници по гражданскоправни искове или свидетели по делото, или ако има основателни съмнения, че те могат да повлияят на показанията на ненавършилото пълнолетие лице, изслушването му се провежда в присъствието на представител на настойническия орган или на роднина с пълна правоспособност, както и на психолог, определен от съдебния орган. Психологът предоставя експертни съвети на ненавършилото пълнолетие лице по време на съдебното производство.

8³) Когато изслушването на ненавършил пълнолетие пострадал, се отнася до дейността на институцията, на която е поверено неговото възпитание и образование, представителят на тази институция се замества от представител на настойническия орган или от роднина с пълна правоспособност, както и от психолог, определен от съдебния орган. Психологът предоставя експертни съвети на ненавършилото пълнолетие лице по време на съдебното производство.

Член 364, параграфи 1 и 4 Участие на обвиняемия в съдебния процес и неговите права

1) Делото се разглежда в присъствието на обвиняемия. Задържаният обвиняем трябва да бъде доведен на съдебния процес. Задържаният обвиняем се смята за присъстващ и с негово съгласие и в присъствието на защитника, избран от него или назначен от съда, и когато е необходимо, на устен преводач, участва в съдебния процес чрез видеоконферентна връзка от помещенията на мястото за задържане. (...)

4) По време на съдебния процес обвиняемият, включително когато е задържан, може да поиска в

писмена форма да бъде съден задочно, като бъде представляван от адвокат по свой избор или от адвокат, назначен от съда. Когато задържаният обвиняем е поискал да бъде съден задочно, съдът може, по искане или по своя инициатива, да разпорежи на съответния обвиняем да представи заключения по време на разискванията и да му бъде дадено право да се изкаже чрез видеоконферентна връзка в присъствието на адвокат по свой избор или на назначен от съда адвокат.

Член 597, параграф 2¹ от Наказателно-процесуалния кодекс

Процедура на съда по изпълнението

2¹) Осъденото лице, което е задържано или настанено в изправителен център, може да участва в съдебния процес чрез видеоконферентна връзка с цел изясняване на въпросите, уредени в настоящия раздел, от мястото, където е задържано, с негово съгласие и в присъствието на адвокат по свой избор или на назначен от съда адвокат, и когато е необходимо, на устен преводач.

Закон № 302/2004 за международното съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси, повторно обнародван

Член 235 Изслушвания чрез видеоконферентна връзка

- 1) Когато лице, което се намира на територията на Румъния, трябва да бъде изслушано като свидетел или вещо лице от съдебните органи на чужда държава и е нецелесъобразно или невъзможно това лице да се яви лично на територията на тази държава, чуждата държава може да поиска изслушването да се проведе чрез видеоконферентна връзка в съответствие със следващите параграфи.
- 2) Такова искане може да бъде прието от румънската държава, ако не противоречи на нейните основни принципи на правото и при условие че разполага с техническите средства, необходими за провеждането на изслушването чрез видеоконферентна връзка.
- 3) Искането за изслушване чрез видеоконферентна връзка трябва да съдържа, освен информацията, посочена в член 229, и причината, поради която е нецелесъобразно или невъзможно свидетелят или вещото лице да се яви лично на изслушването, както и наименованието на съдебния орган и имената на лицата, които ще проведат изслушването.
- 4) Свидетелят или вещото лице се призовава в съответствие с румънското законодателство.
- 5) Исканията, подадени от органите на други държави, са от компетентността на прокуратурата по време на разследването или на съдилищата по време на съдебния процес, които имат компетентност по същество или лична компетентност съгласно румънското право. Териториалната компетентност се определя според местоживеенето или местопребиваването на лицето, което ще бъде изслушано чрез видеоконферентна връзка.
- 5¹) Исканията, отнасящи се до действия, попадащи в компетентността на Дирекцията за разследване на организирана престъпност и терористичните дейности [Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism] или на Националната дирекция за борба с корупцията [Direcția Națională Anticorupție] съгласно румънското законодателство, се отправят към тези органи.
- б) Изслушването чрез видеоконферентна връзка се провежда в съответствие със следните правила:
  - а) изслушването се провежда в присъствието на компетентния румънски съдия или прокурор, според случая, който се подпомага от устен преводач, когато това е необходимо; те проверяват самоличността на изслушваното лице и гарантират спазването на основните принципи на румънското право. Когато съдията или прокурорът установи, че са нарушени основните принципи на румънското право, той незабавно предприема необходимите действия, за да гарантира, че изслушването се провежда в съответствие с румънското право.
  - б) Информация за процесуалните изисквания за даване на съгласие за използване на видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние за

изслушването

В член 235, параграф 3 от Наказателно-процесуалния кодекс се предвижда, че за изслушването трябва да бъде дадено съгласие, без да се уточняват техническите средства, които ще бъдат използвани за целта. Разпоредбите се допълват от разпоредбите на член 106, параграф 2 от Наказателно-процесуалния кодекс.

в) Информация за това как се осигурява достъп до необходимата инфраструктура за видеоконферентна връзка на заподозряното или обвиняемото, или на осъденото лице, или на засегнатото лице по смисъла на член 2, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2018/1805, включително по отношение на лицата с увреждания

Вътрешното законодателство не предвижда изрично достъп до необходимата инфраструктура за видеоконферентна връзка за горепосочените лица.

В наказателните производства изслушването чрез видеоконферентна връзка беше възможно само за лицата, задържани от полицията или лишени от свобода, ако са дали своето съгласие.

г) Информация за това как се гарантира поверителността на комуникацията между адвоката и клиента преди и по време на видеоконферентната връзка

Поверителна комуникация с адвоката на защитата е възможна.

д) Информация за това как лицата, носещи родителска отговорност, или други пълнолетни лица се информират за изслушването на дете чрез видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние — как се отчита най-добрият интерес на детето

Член 111 от Наказателно-процесуалния кодекс

Параграф 8 — Ако пострадалият е малолетен или непълнолетен, изслушването му трябва да бъде записано с аудио-визуални технически средства във всички случаи. Когато видеозаписът не е възможен, записът се прави чрез звукови технически средства във всички случаи.

Параграф 8¹ Изслушването на пострадал, който е на възраст под 14 години, се провежда в присъствието на един от родителите, настойник или лицето, на което е поверено възпитанието и образованието на детето, или представител на институцията, на която е поверено възпитанието и образованието на детето, както и в присъствието на психолог, избран от съдебния орган. Психологът предоставя експертни съвети на ненавършилото пълнолетие лице по време на съдебното производство.

Параграф 8³ Когато изслушването на ненавършил пълнолетие пострадал се отнася до дейността на институцията, на която е поверено неговото възпитание и образование, представителят на тази институция се замества от представителя на настоящия орган или от роднина с пълна правоспособност, както и от психолог, определен от съдебния орган. Психологът предоставя експертни съвети на ненавършилото пълнолетие лице по време на съдебното производство.

е) Информация за това дали националното право предвижда записване на изслушването; и ако предвижда, информация за съхранението и разпространението на записите; информация за това дали се използват технологии за преобразуване на реч в текст

Член 15 от Закон № 304/2022 за съдебната система предвижда възможност за аудио- или видеозапис.

Член 15

1) Изслушванията се записват от съда с видео- или аудио-технически средства.

2) По време на заседанието секретарят води протокол за протичането на производството. Страните могат да поискат бележките да бъдат прочетени и одобрени от председателстващия съдия.

3) В края на изслушването всеки от участниците в производството получава копие от бележките на секретаря по негово искане.

4) Стенограмите от устните показания, дадени по време на съдебния процес, които се записват автоматично чрез информационни технологии, ако такива технологии са внедрени от съда, се предават на страните по тяхно искане, чрез секретаря, в съответствие с вътрешните процедурни правила на съдилищата.

5) Досиетата на текущите дела се изготвят и архивират на хартиен носител.

6) Без да се засяга параграф 5, националната цифровизирана преписка се въвежда в съдилищата при условията, определени в регламента, приети със съвместна заповед на министъра на правосъдието и председателя на Върховния касационен съд, одобрена от Висшия съдебен съвет; което дава възможност, съгласно закона, за интернет достъп на страните до преписките по делата, за електронно подаване на процесуални документи, както и за подаване на документи по преписките по същия начин.

Определени са следните специални процесуални правила в наказателните дела:

Член 110, параграф 5 от Наказателно-процесуалния кодекс

Записване на изявления

5) По време на наказателното производство изслушването на заподозряното или подсъдимото лице се записва с видео- или аудиотехника. Когато записването не е възможно, това трябва да бъде документирано в изявлението на заподозряното или обвиняемото лице, като изрично се посочва причината, поради която записването не е било възможно.

В момента се разработва инструмент за преобразуване на реч в текст.

ж) Какви са наличните средства за правна защита съгласно националното право, които заподозряно, обвиняемо, осъдено или засегнато лице може да използва в случай на нарушение на изискванията или гаранциите, предвидени в член 6 от регламента

Член 342 „Предмет на досъдебното производство“ от Наказателно-процесуалния кодекс

Предметът на досъдебното производство обхваща разглеждане на компетентността и законността на отнасянето на делото към съда след повдигане на обвинение, както и разглеждане на законността на събирането на доказателства и на провеждането на производството от органите на прокуратурата.

Когато доказателствата, събрани по време на наказателното производство, бъдат оспорени съгласно член 374 от Наказателно-процесуалния кодекс, съдът е длъжен да разгледа отново поне оспорените доказателства.

з) Информация за технологията за видеоконферентна връзка, налична в Румъния, или за най-често използваната платформа/решение за видеоконферентна връзка

Налична е технологията „Персонализирани собствени информационни решения“ (персонализирани информационни решения, разработени вътрешно) / Zoom, Teams и др., интегриращи множество платформи за видеоконферентна връзка чрез конектор. За насрочването и провеждането на видеоконференция съдилищата използват информационна платформа/решение, което чрез конектор интегрира няколко специфични платформи (Zoom, Teams и др.).

и) Информация за практическите разпоредби за организиране и провеждане на изслушването. По-конкретно към коя институция трябва да се отправи искането? Има ли специални изисквания (например необходима информация, която трябва да се предостави) за свързване с този орган?

Исканията за организиране и провеждане на изслушването трябва да включват техническите подробности за връзката и оборудването на искания орган, както и информация за определената дата

на изслушването (дата и час по Гринуич), които трябва да бъдат съобщени на получените искането органи. Освен това в искането трябва да се посочат датата и часът, предложени от искащия съд за тестване на средствата, които по правило са два до три дни преди датата, определена за изслушването, и т.н.

й) Дали в контекста на изслушванията се използват технологии за преобразуване на реч в текст

В момента се разработва инструмент за преобразуване на реч в текст.

к) Как се идентифицира и удостоверява самоличността на заподозряното, обвиняемото или осъденото лице, или на засегнатото лице

Член 107 „Въпроси, отнасящи се конкретно до заподозряното или обвиняемото лице“ от Наказателно-процесуалния кодекс

1) В началото на първото изслушване съдебният орган задава на заподозряното или обвиняемото лице въпроси относно неговото фамилно име, собствено име, прякор, дата и място на раждане, личен идентификационен номер, фамилно име и собствено име на родителите, гражданство, семейно положение, военно положение, образование, професия или занятие, месторабота, местоживеене и адрес, на който действително живее, както и адрес, на който желае да му бъдат връчени документите по производството, за съдебното му минало или за други наказателни производства, които се водят срещу него, дали иска устен преводач, в случай че не разбира, не говори или не може да се изразява правилно на румънски език, както и за всички други данни, необходими за установяване на неговия личен статут.

2) Въпросите, посочени в параграф 1, се повтарят при последващи съдебни заседания само когато съдебният орган счете това за необходимо.

Вътрешното право не предвижда методи за идентифициране и удостоверяване на страните, когато заседанието се провежда чрез видеоконферентна връзка или други технологии за комуникация от разстояние.

л) Как заподозряното, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице може да задава въпроси, и ако това не е възможно, как може да участва по смислен начин в производството

Член 122 „Изслушване на свидетеля“ от Наказателно-процесуалния кодекс предвижда следното на съдебната фаза:

1) Всеки свидетел се изслушва поотделно, без присъствието на други свидетели.

2) На свидетеля се дава възможност да изложи всичко, което знае за фактите или фактическите обстоятелства, за които е предложен да свидетелства, след което може да му бъдат задавани въпроси.

3) Не се допуска задаването на въпроси на свидетеля относно политически, идеологически или религиозни убеждения, или други лични или семейни обстоятелства, освен когато това е строго необходимо за установяване на истината по разглеждания случай или за проверка на надеждността на свидетеля.

м) Как заподозряното, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице може да се възползва от правото на устен преводач

Член 12 „Официален език и право на устен преводач“ от Наказателно-процесуалния кодекс

1) Официалният език в наказателното производство е румънският.

2) Румънските граждани, принадлежащи към национални малцинства, имат право да използват родния си език пред съдилищата, а процесуалните документи се изготвят на румънски език.

3) Страните или участниците в съдебния процес, които не разбират, не говорят или не могат да се изразяват правилно на румънски език, имат право да ползват безплатно помощта на устен преводач, за да се запознаят с делото, да се изкажат и да представят заключенията си пред съда. Когато правната помощ е задължителна, на заподозряното или обвиняемото лице се предоставя възможност да бъде подпомагано от устен преводач безплатно, за да може да общува с адвоката си с цел подготовка за изслушването, подаване на жалба или предявяване на искания, свързани с уреждането на делото.

4) В съдебните производства се използват упълномощени съгласно закона устни преводачи. Те се включват в категорията на упълномощените устни и писмени преводачи съгласно закона.

н) Как се предотвратява неразрешен достъп до чувствителни данни и потоци от данни до неизвестни субекти

Закон № 182 от 12 април 2002 г. за защита на класифицираната информация съдържа разпоредби относно националните стандарти за защита на класифицираната информация и разпоредби за предотвратяване на достъпа до чувствителни данни.

В глава IV от новия Наказателен кодекс се регламентират измамите, извършени чрез информационни системи и електронни средства за плащане.

Хипервръзката се изпраща на заинтересованата страна в призовката, а комуникационната система е ограничена до WAN мрежата на съдебната система.

Член 17, параграф 1, буква в) — Такси за производства по граждански и търговски дела

а) процедурите, предвидени в регламенти (ЕО) № 1896/2006, (ЕО) № 861/2007, (ЕС) № 655/2014 и (ЕО) № 805/2004

Регламент (ЕО) № 1896/2006:

молби за издаване на европейска заповед за плащане — 200 RON; възражение срещу европейската заповед за плащане — 100 RON; вж. член 6, параграфи 2 и 2¹ от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

Регламент (ЕО) № 861/2007:

такса от 50 RON, когато стойността на иска не надвишава 2000 RON или когато стойността в EUR не надвишава еквивалентната сума от 2000 RON, и 200 RON за искове, чиято стойност надвишава 2000 RON или чиято стойност в EUR надвишава еквивалентната сума от 2000 RON;

вж. член 6, параграф 1 от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

Регламент (ЕС) № 655/2014

Прилага се такса от 100 RON. Вж. член 11, параграф 1, буква а) от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

Регламент (ЕО) № 805/2004

Прилага се такса от 20 RON. Вж. член 27 от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

б) Производства за признаване, декларация за изпълняемост или отказ на признаване, предвидени в регламенти (ЕС) № 650/2012, (ЕС) № 1215/2012 и (ЕС) № 606/2013 на

Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕО) № 4/2009, (ЕС) 2016/1103, (ЕС) 2016/1104 и (ЕС) 2019/1111 на Съвета

Производствата за признаване, декларация за изпълняемост или отказ на признаване, предвидени в регламенти (ЕС) № 650/2012, (ЕС) № 1215/2012 и (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕО) 4/2009 и (ЕС) 2019/1111 на Съвета

Прилага се такса от 20 RON. Вж. член 27 от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

Регламент (ЕС) 2016/1103 — не се прилага в Румъния

Регламент (ЕС) 2016/1104 — не се прилага в Румъния

в) Процедури, свързани с издаване, поправка и оттегляне на извлечения, предоставени съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009, европейското удостоверение за наследство и свидетелствата, предвидени в Регламент (ЕС) № 650/2012, удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1215/2012, удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 606/2013, удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/1103, удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/1104, и удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) 2019/1111

Процедури, свързани с издаването, поправката и оттеглянето на извлечения, предвидени в Регламент (ЕО) № 4/2009 — бесплатно

Вж. член 22 от Закон № 36/2012 относно определени мерки, необходими за прилагането на някои регламенти и решения на Съвета на Европейския съюз и инструменти на международното частно право в областта на задълженията за издръжка.

Процедури, свързани с издаването, поправката и оттеглянето на извлечения, предвидени за европейското удостоверение за наследство, и удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 650/2012

Съгласно член 23 от Заповед № 177/С/2024 от 19 януари 2024 г. на министъра на правосъдието, с която се одобряват правилата за определяне на минималните такси за услугите, предоставяни от нотариусите:

„Член 23, параграф 1 В процедурата по наследяване таксите за издаване на удостоверение за наследство се определят за всяко удостоверение за наследство, независимо от броя на наследниците, като се вземат предвид праговите стойности, категориите услуги и процедури и степента на родство на наследниците с починалия.

2) Така определените такси се прилагат само за законните наследници на починалия.

3) За наследници по завещание, които не са съпрузи, нито роднини в степен на наследяване с починалия, таксите се увеличават с 25 %.

4) При последователни наследявания таксата се определя за всяко имущество.

5) За издаване на допълнително удостоверение за наследство таксата се изчислява съгласно параграфи 1 и 4 и праговите стойности, посочени в приложение 3, с отнасяне към стоките, които подлежат на добавяне и са включени в наследството.

6) За издаването на европейско удостоверение за наследство таксата се определя, като се прилага 20 % от таксата, установена за издаването на съответното удостоверение за наследство, но не по-малко от минималната такса, посочена в приложение 3, буква а)“.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 към Правилата

ПРОЦЕДУРА ПО НАСЛЕДЯВАНЕ

при която минималните такси нарастват постепенно според праговете и са изразени в проценти

Стойност на наследството, за което се определя минималната такса

Минимална такса*)

а) до 20 000 RON

2,7 %, но не по-малко от 240 RON/наследствено дело

б) от 20 001 RON до 35 000 RON

540 RON + 1,9 % за суми, надхвърлящи 20 001 RON

в) от 35 001 RON до 65 000 RON

725 RON + 1,6 % за суми, надхвърлящи 35 001 RON

г) над 65 001 RON

1205 RON + 0,85 % за суми, надхвърлящи 65 001 RON

Процедури, свързани с издаването на удостоверения, предвидени в Регламент (ЕС) № 1215/2012, удостоверения, предвидени в Регламент (ЕС) № 606/2013, и удостоверения, предвидени в Регламент (ЕС) 2019/1111

Прилага се такса от 20 RON. Вж. член 27 от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

Процедури, свързани с издаването, поправката и оттеглянето на извлечения, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/1103, свидетелствата, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/1104 — двата регламента не се прилагат в Румъния.

г) Производства, образувани по искане на чуждестранен кредитор в производство по несъстоятелност съгласно член 53 от Регламент (ЕС) 2015/848

Прилага се такса от 200 RON. Вж. член 14, параграф 1 от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози.

д) Комуникация между физически или юридически лица или техни представители с централните органи съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009 и Регламент (ЕС) 2019/1111, или с компетентните органи съгласно глава IV от Директива 2003/8/ЕО

Безплатно

Член 17, параграф 1, буква г) — Подробна информация за наличните методи на електронно заплащане на дължимите такси по трансгранични дела

Съдебни гербови налози

Член 40 от Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози

1) Съдебните гербови налози се заплащат от длъжника на таксата в брой, по банков път или онлайн, в отделна сметка за приходи на местния бюджет, озаглавена „Съдебни гербови налози и други гербови налози“, на административната-териториална единица, в която се намира постоянното или временното местожителство на физическото лице, или, когато е приложимо, в която се намира седалището на юридическото лице. Разходите по прехвърлянето на дължимите суми за съдебни гербови налози се поемат от длъжника на таксата.

2) Ако длъжникът няма в Румъния постоянно или временно местожителство, или седалище, както е приложимо, съдебният гербов налог се внася по сметката на местния бюджет на административно-териториалната единица, където се намира съдът, в който е предявен искът или молбата.

[Списък на сметки на Министерството на финансите по съдебна юрисдикция за плащане на съдебни гербови налози \(за чуждестранни лица\) — Приложение 1\(1880 Kb\)](#)

[Извънредно правителствено постановление № 80/2013 за съдебните гербови налози — Приложение 2\(40 Kb\)](#)

[Калкулатор за съдебни гербови налози — Приложение 3\(43 Kb\)](#)

Министерството на финансите е пряк участник в електронната платежна система в Румъния, като улеснява само събирането и плащането в RON и единствено на територията на Румъния.

Като пряк участник в електронната платежна система в Румъния Министерството на финансите извършва плащания съгласно платежни документи, чрез които публичните институции и икономическите оператори нареждат плащания от сметки, открити в тези институции. То също така събира суми, преведени от платци чрез субекти, регистрирани в следните системи:

- ReGIS (за уреждане на парични преводи с висока стойност — система, управлявана от Националната банка на Румъния [*Banca Națională a României*], пусната на уебсайта <https://www.bnr.ro/>) - Приложение 4 — Списък на ReGIS(431 Kb) и
- SENT (for settlement of small-value money orders — a system managed by TRANSFOND, launched on the website <https://www.transfond.ro/> - Annex 5 — Transfond List(15 Kb).

Ако платецът извършва плащане от собствена сметка, открита в кредитна институция в чужбина, тази институция трябва да има кореспондентска банка в Румъния, чрез която се извършва уреждането на съответните суми. Необходимо е, както и в случая на плащания, извършени от сметки, открити в кредитни институции в Румъния, да се включи информация относно получателя на плащането, по-специално IBAN кодът на сметката, по която се извършва плащането, и данъчният идентификационен номер на получателя.

Експертни становища и гаранционни депозити

Таксите за експертно мнение се събират в брой в RON по сметки, открити в клоновете в страната или в Букурещ, на името на местните служби за вещи лица [*Birouri Locale de Expertiză*] към териториалните съдилища или съда в Букурещ. Сумите, определени от съда като хонорари за експертни заключения, се събират в офисите на CEC Bank S.A., в работни дни, през установеното работно време. Този метод на събиране е предвиден в Споразумението за събиране на сметки № RU15 от 17 август 2006 г. (№ MJ 78627), удължено с анекси № 441 от 9 юли 2014 г. и № 838 от 5 ноември 2015 г. [Списък на сметки на CEC Bank S.A. за плащане на хонорари за експертизи — Приложение 6\(390 Kb\)](#)

Гаранционни депозити, внесени от името и в полза на съдилищата, могат да се платят на гише в банката или чрез банков превод, като в платежното нареждане се посочват всички необходими данни за идентифициране на съда (като получател на сумата), както и съдебното дело, за което се внася депозитът. [Списък на сметките на CEC Bank S.A. за плащане на гаранционни депозити — Приложение 7\(568 Kb\)](#)

Съгласно член 671 от Гражданския процесуален кодекс депозирането или предаването на парична сума с цел участие, в съответствие със закона, в изпълнителното производство или за спиране на изпълнението, депозирането на суми със специално предназначение, както и депозирането или предаването на доходите, получени от иззети активи или от продажбата на такива активи, се извършва в CEC Bank S. A., Министерството на финансите или друга кредитна институция, оправомощена да извършва операции по предаване на разположение на съда по изпълнението или на съдебния изпълнител.

Депозирането или предаването на тези суми може да бъде доказано с помощта на разписка за предаване или друг документ, признат от закона.

Тези суми се изплащат на лицата, които имат право да ги получат, или на техните представители само въз основа на разпореждане на съдебния изпълнител или на съда, когато е приложимо.

Разпоредбите на член 1057 и сл. относно гаранционните депозити се прилагат съответно.

Освен това, съгласно член 1057, параграф 1 от същия законодателен акт, когато законът предвижда гаранционен депозит, сумата, която заинтересованата страна е длъжна да заплати, се определя от съда съгласно закона и се депозира в Министерството на финансите, CEC Bank S.A. или друга кредитна институция, която извършва такива операции, от името на заинтересованата страна и на разположение на съда или съдебния изпълнител, според случая.

[Калкулатор за гаранционен депозит — Приложение 8\(47 Kb\)](#)

На ниво областен клон и клон в Букурещ в СЕС BANK S.A. има сметка, предназначена за депозиране на таксите за експертизи. Сметката се води на името на местния офис на вещи лица (съответстващ на териториалния съд, към който е прикрепен), както и като сметка за консигнация на суми, установени като гаранционни депозити.

Съдебни разноски, платени предварително от държавата, както и глоби по граждански, наказателни или административни производства

Сумите, събрани от предварително заплатени от държавата съдебни разноски от бюджетите, одобрени от Министерството на правосъдието и Прокуратурата за провеждането на наказателни производства, които се поемат от страните или другите участници в съдебното производство, както е предвидено в Наказателно-процесуалния кодекс, и от съдебни глоби, се определят като приходи за държавния бюджет и се превеждат в отделна сметка за приходи.

Те могат да бъдат платени в офисите на Националната агенция за фискална администрация по местожителството за данъчни цели на длъжника, в съответствие със закона за събиране на данъчни задължения.

Задължението за заплащане на съдебните разноски на държавата представлява данъчно задължение. Диспозитивът на съдебното решение, който включва задължението за възстановяване на държавата на сумите, изплатени от държавния бюджет, представлява изпълнителен акт и се съобщава незабавно на компетентните органи.

Съгласно член 31 от Закон № 207/2015 за данъчно-процесуалния кодекс:

„1) В случай на данъчни задължения, администрирани от централния фискален орган, местожителство за данъчни цели означава:

а) за физически лица — адресът на законното им местоживееие или адресът на действителното им пребиваване, ако е различен от адреса на местоживееие;

б) за физически лица, които извършват икономически дейности като самостоятелно заети лица или които упражняват свободни професии, адресът на управление на дружеството или мястото, където те действително извършват основната си дейност;

в) за юридически лица — адресът на управление или мястото на действителното управление и ръководство на дейността, когато то не се извършва на адреса на управление, посочен в регистрацията;

г) за сдружения и други организации без юридическа правосубектност — седалището им или мястото, където действително осъществяват основната си дейност“.

Информацията, посочена в член 17, параграф 1, буква д) от регламента

Неприложимо

■ Последна актуализация: 13/05/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.